

KITEEN KAUPUNKI PERUSOPETUS

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Käyttäytymisen ohjaaminen ja opettaminen

Kaikissa Kiteen peruskouluissa kehitetään koulun toimintakulttuuria sekä ohjataan oppilaiden käyttäytymistä ProKoulu-periaatteiden mukaisesti. Kouluissa on luotu käyttäytymisodotukset ja käyttäytymistä opetetaan koulukohtaisten vuosisuunnitelmien mukaisesti. Yhteisiä toimintatapoja käyttäytymisen ohjaamiseen ja ei-toivottuun käyttäytymiseen puuttumiseen kehitetään aktiivisesti. Positiivinen palaute ja kannustaminen ovat keskeisiä asioita toivotunlaiseen käyttäytymiseen ohjaamisessa.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Kasvatustyötä ja kurinpitotoimenpiteitä toteutettaessa koulussa keskeistä on oppilaan ikä- ja kehitystason sekä oppilaan erityistarpeiden ja tuen muotojen huomioiminen. Myös opettajan oppilastuntemus ohjaa toimenpiteiden toteuttamista. Kasvatustyön ja kurinpitotoimenpiteiden toteuttamisessa tärkeää on myös yhteistyö ja hyvä keskusteluyhteys huoltajien kanssa. Oppilaiden ohjaaminen ja ojentaminen, sekä kasvatukselliset keskustelut kuuluvat koulun jokapäiväiseen kasvatustyöhön, eivätkä ne aina johda kasvatuskeskustelu- tai kurinpitomenettelyyn.

Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan **jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen**. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta.

Ohjaavista keskusteluista kasvatuskeskusteluun

Toivotunlaiseen käytökseen ohjaavat keskustelut arjen tilanteissa kuuluvat koulun jokapäiväiseen kasvatustyöhön. Ohjaavien keskusteluiden tarkoituksena on ehkäistä ei-toivottua toimintaa.

Kun ohjauksellisia keskusteluja käydään oppilaan kanssa samasta aiheesta toistuvasti, opettaja oman harkintansa mukaan ottaa yhteyden kotiin. Jos tämän jälkeen ei-toivottu toiminta jatkuu, eikä korjaannu uusien ohjauksellisten keskustelujen kautta, käydään kasvatuskeskustelu.

Kasvatuskeskustelu (perusopetuslaki 35 a §)

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumisen keino. Kasvatuskeskustelun tarkoituksena on oppilaan kanssa yksilöidä keskusteluun johtanut teko tai laiminlyönti ja selvittää laajemmin käyttäytymisen syitä ja seurauksia, sekä pohtia myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskustelun pitää yleensä luokanopettaja tai luokanvalvoja ja hän myös seuraa/pitää kirjaa merkinnöistä. Opettaja pyytää avuksi toisen aikuisen. Huoltajaa pyydetään osallistumaan kasvatuskeskusteluun. Jos huoltaja ei pääse paikalle, häntä tulee informoida kasvatuskeskustelun sisällöstä. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan ja ne pyritään käymään mahdollisimman nopeasti tarpeen ilmettyä.

Jos ei-toivottu käytös jatkuu edelleen kahden kasvatuskeskustelun jälkeen, määrätään jälki-istunto tai kutsutaan koolle yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä.

Alle on kirjattu asiat, jotka kirjataan Wilmaan. Jos ei-toivottu toiminta ohjaavista keskusteluista huolimatta jatkuu, pidetään kasvatuskeskustelu.

a) Myöhästyminen oppitunnilta

- Myöhästymismerkintä tulee, kun opetus on ehtinyt alkaa.
- Jos myöhästyminen ei ole itseaiheutettua (esim. bussi on myöhässä), ei merkitä myöhästymistä vaan kirjataan selitys.

b) Oppitunnin häiritseminen

- Häiritseminen tarkoittaa mm. kännykän turhaa käyttöä oppitunnilla, toistuvaa työrauhan häirintää.

c) Toistuva opiskeluvälineiden unohtaminen

d) Toistuva kotitehtävien tekemättä jättäminen

e) Epäasiallinen välituntikäytös

- Koulun järjestyssääntöjen vastainen toiminta välitunneilla

Jos oppilas rikkoo koulun järjestyssääntöjä vakavaksi katsotulla tavalla, hänelle voidaan määrätä suoraan kasvatustalkut.

Kasvatustalkuista kurinpidollisiin toimenpiteisiin

Kasvatustalku on aina ensisijainen keino ennen *jälki-istunnon* antamista puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasialliseen käyttäytymiseen.

Jälki-istunnon ohella muista kurinpidollisista toimenpiteistä ovat *kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen, oppilaan määrääminen poistumaan ja oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen*.

Lisäksi oppilaalla on siivousvelvoite ja oppilas voidaan määrätä tekemään kotitehtäviään koulun jälkeen.

Kurinpitotoimeita harkitessaan opetuksen järjestäjän tulee ottaa huomioon oppilaan, ikä, kehitystaso sekä teon laatu. Ennen kurinpitotoimesta päättämistä on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Jälki-istunto (perusopetuslaki 36 § 1 mom., 5 mom. ja 6 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

Jälki-istunnon syitä ovat:

- Päihteet (tupakka, sähkötupakka, nuuska, alkoholi, huumeet: käyttö ja/tai hallussapito)
- Muu erittäin törkeä käytös
- Häiriökäyttäytyminen jatkuu toisenkin kasvatustalkun jälkeen

Jälki-istunnon käytännön toteutus:

- Jälki-istunnon kesto on yksi 1-2 tuntia
- Ensimmäinen jälki-istunto yksi tunti, toinen jälki-istunto kaksi tuntia
- Puhelimet kerätään jälki-istunnon alussa pois.
- Jos oppilas ei saavu jälki-istuntoon, hän korvaa sen seuraavalla istuntokerralla.
- Jos oppilas jättää saapumatta jälki-istuntoon **kolme kertaa**, hänelle annetaan **kirjallinen varoitus**.
- Kun oppilas on istunut **viisi jälki-istuntoa** ja häiriökäyttäytyminen jatkuu, oppilaalle annetaan **kirjallinen varoitus**.

Kirjallinen varoitus (perusopetuslaki 36 § 1 mom., 36 a § 1 mom. ja 7 mom., 36 h §)

Kirjallisen varoituksen syitä ovat:

- Oppilas jättää kolme kertaa saapumatta jälki-istuntoon

- Oppilaan häiriökäyttäytyminen jatkuu viiden jälki-istunnon jälkeen

Määräaikainen erottaminen (perusopetuslaki 36 § 1 mom., 36 a §, 36 h §)

- Jos jälki-istunnot jatkuvat kirjallisen varoituksen jälkeenkin, harkitaan määräaikaista erottamista.
- Erottamispäätöksen tekee sivistyslautakunta.

Oppilaan määrääminen poistumaan (perusopetuslaki 36 § 2 mom., 36 a § 1 mom., 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

Opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan tai koulun järjestämästä tilaisuudesta. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen.

Oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen (perusopetuslaki 36 § 3 mom., 36 a § 1 mom., 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai tarvittaessa myös seuraavan työpäivän ajaksi. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa opetuksesta epäämisen jälkeen (tarkoittaa jäljellä olevaa työpäivää).

Siivousvelvoite (perusopetuslaki 35 § 4 mom.)

Opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan enintään kahdeksi tunniksi.

Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Tehtävän suorittaminen otetaan huomioon päätettäessä muista lainmukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.

Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään (perusopetuslaki 36 § 4 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

Opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan suorittamaan tehtäviään valvonnan alaisena.

Kurinpidollisista toimintaohjeista tiedottaminen ja toteutumisen arviointi
Kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisista toimista tehdään merkintä Wilma -järjestelmään.

